

A realidade de Toralla, a única illa privada con acceso restrinxido en Vigo

A última venda foi en 1965 por 10 millóns de pesetas, cando se constituíu a empresa que urbanizou o illote. Forzas políticas e cidadás levan anos solicitando que se permita a entrada libre .

2021

Fronte á praia do Vao, na costa de San Miguel de Oia, está a illa de Toralla, a **única illa privada de Vigo** e das poucas de Galicia. Antano estaba destinada ao terreo labrado e ao monte inculto, pero xa no século XIX había una fábrica de salgadura construída polo seu propietario daquela .

. Actualmente, existe **unha urbanización de luxo para as máis altas fortunas da cidade , con máis de 30 chalés e unha torre de 70 metros e 21 plantas** cimentada sobre a ría de Vigo na década de 1970.

Tras cruzar a ponte de case 400 metros que une a ínsua co areal do Vao, hai unha **garita cunha barreira automática que impide o paso a calquera persoa allea** ao illote. O acceso é exclusivo para os residentes da illa e coñecidos e a **a vixilancia está tanto polo día como pola noite**. So o valado, hai un lector de matrículas para os vehículos dos propietarios, previamente rexistradas para un acceso máis rápido.

No Castro de Toralla hai chalés construídos sobre restos dunha vila romana.

Múltiples vendas: dun a outro

Toralla tivo varios donos durante a súa historia e vendeuse tres veces soamente no século pasado.

Nun primeiro momento, en 1800, **pertneía á Igrexa**, a bispado de Tui, pero coa **desamortización de Mendizábal (1836 e 1837) foi expropiada** y posteriormente foi adquirida por Francisco Javier Martínez Enríquez, Marqués de Valadares. Ao morrer, os seus herdeiros vendérona .

En abril de **1892** realízase outra venda: nas escrituras, Manuel Rodríguez Cadabal, apodeirado de María de los Dolores Elduayen y Martínez, **marquesa de Mochales, traspasa Toralla a Enrique Lameiro Sarachaga. O prezo foi de 30.000 réas, equivalentes a 7.500 pesetas** da época.

O seguinte proceso de venda foi en **abril de 1910**, cando Enrique Lameiro vende a propiedade, unha "finca con superficie xeral de 4 hectáreas, 20 áreas e 42 centiáreas" a **Martín Echegaray Olañeta**, un vigués emigrado a Bos Aires que volveu rico da Arxentina. O prezo foi de **40.000 pesetas**.

En **febreiro de 1958, os herdeiros de Echegaray comezan a xestionar o futuro da illa**. Seu fillo Juan Echegaray asina con Cipriano Braña Merino e Santiago Signo García unhas escrituras para cederlles ol apoderamento e así poder "comprar, vender, ceder ou hipotecar". Sete anos despois, en **agosto de 1965**, reúnense todos os apoderados con **José Kowalsky, que a adquire por 10 millóns de pesetas**. Aos seis meses constitúese a sociedade **Toralla S.A., coa que comezan a urbanizar a illa**: constrúen a ponte, a torre e os chalés.

Concesión dun século

A illa non é pública, é das poucas de titularidade privada que hai en Galicia —xunto ás **Sisargas en Malpica e A Creba en Esteiro**— e en España —en total hai doce, tanto nas Illas Baleares, Canarias, Murcia e incluso Ávila, nun pantano—. Cabe destacar que, **segundo o Ministerio de Transición Ecolóxica, ningunha illa pode ser na súa su totalidade privada** porque sempre terá unha faixa de dominio público.

Toralla Sociedade Anónima goza dunha concesión de 99 anos. Foi outorgada pouco despois da súa última venda en 1965 e la cesión de facultades acaba no ano 2064.

O feito de que unha barra limite o paso a calquera persoa non propietaria e que ningún cidadán poida acceder suscita **críticas entre a cidadanía viguesa**. Algúns partidos da oposición e incluso o Concello de Vigo levan anos solicitando o acceso libre, polo menos, ao litoral, que é de dominio público marítimo-terrestre.

Segundo a **Lei de Costas, calquera persoa ten dereito a facer uso do solo público**,. Por outro lado, en 1990 permitiuse o **acceso libre á ponte e ás praias** tras unha sentenza do Tribunal Supremo, aínda que poucos cambios se fixeron .

O Goberno de España en 2008 fixo un proxecto de construción dun paseo pola costa da illa, valorado en pouco máis de 56.600 euros. Uns años despois, **suspendeuse sine die**.

ECIMAT : etación de ciencias marítimas de Toralla (Uvigo)